

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СХВАЛЕНО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Вченою радою
Одеського національного
медичного університету

ректор Одеського національного
медичного університету

«23» листопада 2023 року

 Валерій ЗАПОРОЖАН
Введено в дію наказом ОНМедУ

Протокол № 3

«23» листопада 2023 року № 3

ПОЛОЖЕННЯ
про проведення практики
здобувачів вищої освіти

Одеського національного медичного університету

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Одеського національного медичного університету (далі – Положення) розроблено на підставі «Рекомендацій про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» Державної наукової установи «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» Міністерства освіти і науки України (протокол № 5 від 24.04.2013 р.) на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 07 листопада 2012 р. № 970-р «Про затвердження плану першочергових заходів з виконання Державної програми розвитку внутрішнього виробництва» (із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 884 від 23.09.2020 р.), Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 222 Медицина (наказ Міністерства освіти і науки України від 08.11.2021 р. № 1197), Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 221 Стоматологія (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.06.2019 р. № 879), Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 226 Фармація, промислова фармація спеціалізації 226.01 Фармація; 226.02 Промислова фармація (наказ Міністерства освіти і науки України від 04.11.2022 р. № 981).

1.2. Практика здобувачів вищої освіти Одеського національного медичного університету (далі – ОНМедУ, Університет) є невід'ємною складовою підготовки фахівців з вищою освітою і стандартів вищої освіти. Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами вищої освіти за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь за відповідною спеціальністю.

1.3. Метою практики є формування та розвиток у здобувачів вищої освіти професійного вміння приймати самостійні рішення в умовах здійснення професійної діяльності на базі закладів охорони здоров'я та фармацевтичних підприємств, оволодіння сучасними методами, формами організації праці, знаряддями праці в галузі їх майбутньої спеціальності.

1.4. Види та обсяги практик визначаються в освітньо-професійній програмі, відображаються в навчальних планах освітньо-професійних програм і графіках освітнього процесу. Тривалість практики, що передбачена в освітньо-професійній програмі, може бути збільшена за рахунок вибіркової частини освітньої програми. Для здобувачів вищої освіти, які навчаються без відриву від виробництва, може бути передбачена практика тривалістю до одного місяця, якщо вони не працюють за спеціальністю.

1.5. Зміст практики визначається її програмою та представлено у робочій програмі з відповідної освітньої компоненти.

1.6. Місцями проведення практики можуть бути заклади охорони здоров'я і фармацевтичні підприємства, незалежно від форми власності, а також бази за межами України, за умов забезпечення ними виконання у повному обсязі

навчальних планів і робочих програм з практики. У будь-якому випадку бази практики повинні мати у своєму складі фахівців, що виконують роботи, відповідні до профілю підготовки здобувача вищої освіти ОНМедУ.

II. ВИДИ І ЗМІСТ ПРАКТИКИ

2.1. Залежно від конкретної спеціальності та освітньо-професійної програми основними видами практики можуть бути:

- навчальна (ознайомлювальна для придбання первинних професійних умінь та навичок);
- виробнича;
- переддипломна.

2.2. Завданням навчальної практики є ознайомлення здобувачів вищої освіти зі специфікою майбутньої професійної діяльності, отримання первинних професійних умінь і навичок із загально-професійних та спеціальних дисциплін.

2.3. Метою виробничої практики є закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих здобувачем вищої освіти в процесі вивчення певного циклу теоретичних дисциплін, практичних навичок, відпрацювання безпосередньо в закладах охорони здоров'я та фармацевтичних закладах вмінь і навичок зі спеціальності.

2.4. Переддипломна практика здобувачів вищої освіти є завершальним етапом навчання і проводиться на випускному курсі з метою узагальнення і вдосконалення здобутих ними знань, практичних умінь та навичок, оволодіння медичним досвідом та готовності їх до самостійної професійної діяльності.

2.5. Види практики за кожною освітньо-професійною програмою, їх тривалість і терміни проведення визначаються відповідною освітньо-професійною програмою.

2.6. Зміст і послідовність практик визначається наскрізною програмою, яка розробляється навчально-методичним відділом згідно з навчальним планом відповідно до стандарту вищої освіти, освітньо-професійної програми і затверджується на засіданнях кафедр, які забезпечують практику, на засіданнях предметно-циклових методичних комісій з відповідних дисциплін, засіданні Центральної координаційної методичної ради та ректором ОНМедУ.

У наскрізній програмі визначаються конкретні рекомендації щодо видів і форм контролю рівня знань, умінь, навичок, яких здобувачі вищої освіти набувають на кожному етапі практики.

Зміст наскрізної програми повинен відповідати нормативно-правовим документам України, які регламентують організацію практики здобувачів вищої освіти, освітньо-професійній програмі.

На основі цієї програми щорічно розробляються та затверджуються робочі програми відповідних видів практики. Робоча програма затверджується завідувачем відповідної кафедри та головою предметно-циклової методичної комісії і погоджується з керівником від бази практики разом з визначенням термінів її проведення.

2.7. Кафедри, відповідальні за проведення практики, повинні розробляти, окрім робочих програм практики, інші навчально-методичні документи, які сприятимуть досягненню високої якості проведення практики для здобувачів вищої освіти.

2.8. Практика в межах навчального року проводиться в певні періоди. Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання проходять практику, що визначена навчальним планом освітньо-професійної програми, у терміни, передбачені планом навчального процесу.

Здобувачі вищої освіти, які працюють за фахом майбутньої спеціальності, можуть проходити виробничу практику за основним місцем роботи, за умов надання відповідної довідки.

III. БАЗИ ПРАКТИКИ

3.1. Практика здобувачів вищої освіти ОНМедУ проводиться на базах, які забезпечують виконання програми для відповідних освітньо-професійних програм, або в клініках Університету.

3.2. Як база практичної підготовки здобувачів вищої освіти використовуються університетські клініки, які створені на базі ОНМедУ.

3.3. Навчальна практика може проводитись на клінічній базі та навчальних лабораторіях відповідних кафедр.

3.4. Базами практики можуть бути пологові будинки, приватні клініки тощо, які мають відповідну матеріально-технічну базу, та на умовах заключення відповідного договору між базою практики та ОНМедУ.

3.5. Для іноземних здобувачів вищої освіти бази практики передбачаються у відповідному контракті чи договорі щодо підготовки фахівця.

Іноземні здобувачі вищої освіти мають право проходити виробничу практику за місцем свого постійного проживання у разі надання письмової згоди приймаючої сторони не пізніше, ніж за 30 днів до початку виробничої практики з обов'язковим наданням звітної документації про її результати за 5 днів до початку наступного семестру.

IV. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

4.1. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням здійснює проректор з науково-педагогічної роботи.

Загальне навчально-методичне керівництво практикою здійснює керівник практики навчально-методичного відділу ОНМедУ.

Безпосереднє навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечує викладач виробничої практики ОНМедУ, кафедри відповідних факультетів, предметно-циклові комісії разом з керівниками від баз практики.

4.2. Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення практики є:

- розробка робочих програм практики для здобувачів вищої освіти, підготовка яких здійснюється за різними напрямками та спеціальностями;
- розробка навчально-методичного комплексу практики;
- визначення баз практики;
- призначення відповідальних за практику від відповідної кафедри;
- направлення здобувачів вищої освіти на бази практики;
- підготовка звітної документації за результатами практики.

4.3. Основним організаційно-методичним документом, що регламентує діяльність здобувачів вищої освіти і осіб, відповідальних за проведення практики на кафедрі, є робоча програма практики. Вона повинна відповідати вимогам освітньо-професійної програми, професійних стандартів, урахувати останні досягнення науки і практики. Програма практики переглядається та допрацьовується за потребою. Розробка та видання робочої програми практики за новими напрямками підготовки здійснюється не пізніше, ніж за семестр до її початку.

4.4. Робоча програма практики формується відповідно до Положення про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу в ОНМедУ та повинна містити наступні основні розділи:

- опис практики;
- мета та завдання практики, компетентності, програмні результати навчання;
- зміст практики;
- структура практики;
- теми практики/лабораторних занять;
- самостійна робота здобувача вищої освіти;
- методи навчання;
- форми контролю та методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання);
- розподіл балів, які отримують здобувачів вищої освіти;
- методичне забезпечення;
- питання для підготовки до підсумкового контролю;
- рекомендована література;
- інформаційні ресурси.

4.5. Навчально-методичний комплекс з практики також включає методичні вказівки (рекомендації) щодо проходження практики, де зазначено перелік літератури та необхідної документації, екскурсії під час проведення практики та інші заходи, що сприяють закріпленню знань, отриманих під час навчання.

4.6. Заклади охорони здоров'я та фармацевтичні підприємства, які використовуються як бази практики, повинні відповідати наступним вимогам:

- наявність структур, що відповідають спеціальностям, за якими здійснюється підготовка фахівців ОНМедУ;
- можливість кваліфікованого керівництва практикою здобувачів вищої освіти;

- надання здобувачам вищої освіти на час практики можливості працювати на штатних посадах, робота на яких відповідає програмі практики (за наявності відповідних вакансій);
- надання здобувачам вищої освіти права користування допоміжною документацією, необхідною для виконання програми практики, з урахуванням політики конфіденційності закладу.

4.7. На початку практики здобувачі вищої освіти повинні отримати інструктаж з охорони праці в галузі, ознайомитися з правилами внутрішнього трудового розпорядку закладу, виробничої санітарії, порядком отримання документів та матеріалів.

При зарахуванні здобувача вищої освіти на штатні посади на час проходження практики на них розповсюджується чинне законодавство про працю та правила внутрішнього трудового розпорядку закладу.

На здобувачів вищої освіти, які не зараховані на штатні посади, також розповсюджуються правила внутрішнього розпорядку закладу.

4.8. Викладач-керівник практики від кафедри:

- розробляє тематику завдань, яка враховує передбачувані теми практики;
- узгоджує з керівником практики від закладу охорони здоров'я та фармацевтичних підприємств завдання з урахуванням особливостей місця практики;
- бере участь у розподілі здобувачів вищої освіти за місцями практики;
- ознайомлює здобувачів із формами, критеріями та методами оцінювання
- відслідковує своєчасне прибуття здобувачів вищої освіти до місць практики;
- здійснює контроль за виконанням робочої програми практики та строками її проведення;
- надає методичну допомогу здобувачам вищої освіти під час виконання ними завдань і збору матеріалів;
- проводить консультації щодо обробки зібраного матеріалу та його використання для звіту про практику;
- інформує здобувачів вищої освіти про порядок надання звітів про практику;
- бере участь у контрольному заході з практики у складі комісії, на підставі чого оцінює результати проходження практики здобувачами, атестує їх і виставляє оцінки в залікові книжки;
- здає звіти здобувачів вищої освіти на кафедру.

4.9. Здобувачі вищої освіти ОНМедУ під час проходження практики зобов'язані:

- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені робочою програмою практики та вказівками її керівників;
- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії та внутрішнього трудового розпорядку;
- нести відповідальність за виконану роботу;

– своєчасно оформити звітну документацію у вигляді щоденника практики та скласти контрольний захід з практики.

4.10. Зміни до графіку проведення практики (її перенесення) вносяться наказом ректора ОНМедУ відповідно до розпорядчих документів Кабінету Міністрів України, МОЗ України, МОН України, Одеської обласної державної адміністрації, Одеської міської ради з приводу офіційних вихідних за розпорядженням виконавчих органів, виробничою необхідністю, форс-мажорними обставинами, тощо.

V. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

5.1. Після закінчення терміну проходження практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики.

5.2. Форма звітності здобувача вищої освіти за практику – щоденник практики, підписаний безпосередньо керівником від бази практики та керівником від відповідної кафедри. По закінченню практики підписаний щоденник сканується та надсилається: керівнику практики від кафедри, яка забезпечувала практику, а також керівнику практики навчально-методичного відділу в електронному вигляді. Форма щоденника – додаток 1 до цього Положення.

5.3. Контроль успішності здобувача вищої освіти з практики здійснюється у формі комплексного практичного іспиту (далі - КПІ)

5.4. Оцінка з практики враховується під час нарахування стипендії здобувачам вищої освіти, як досягнення в освітній діяльності за поточний семестр та у загальному рейтингу.

5.5. Результат КПІ з практики вноситься до заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки здобувача вищої освіти.

5.6. Здобувач вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин, відраховується з ОНМедУ. Якщо програма практики не виконана з поважних причин (тривалі захворювання, що пов'язані, зокрема, з епідеміями; часті захворювання понад місяць за семестр тощо), здобувачу вищої освіти надається можливість проходження практики в індивідуальному порядку.

5.7. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедр, предметно-циклових методичних комісій з відповідних дисциплін, а загальні підсумки практики підводяться на засіданні Центральної координаційної методичної ради ОНМедУ, вчених радах факультетів та Вченої ради ОНМедУ не менше одного разу протягом навчального року.

VI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Положення набирає чинності з моменту його затвердження на засіданні Вченої ради Університету та вводиться в дію наказом ректора Університету.

6.2. Зміни та доповнення до Положення розглядаються, затверджуються Вченою радою ОНМедУ. Вводяться в дію наказом ректора Університету.

6.3. Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи ОНМедУ відповідно до їх функціональних обов'язків.

РОЗРОБЛЕНО:

Керівник практики навчально-методичного відділу

Вікторія ЯБЛОНЧУК

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор

Валерія МАРІЧЕРЕДА

Проректор з науково-педагогічної роботи

Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ

Начальник юридичного відділу

Сергій СОЛДАТОВ

Начальник навчально-методичного відділу

Наталія КУСИК

Начальник навчального відділу

Ірина АННЕНКОВА

ДОДАТОК 1

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА ЗА ПРОФІЛЕМ

_____ (назва профілю практики)

Здобувач _____

Кафедра _____ (П.І.Б. здобувача)

Факультет _____ (назва кафедри)

Курс _____ Група _____ (назва факультету)

Рівень вищої освіти _____

Спеціальність _____

Клінічна база _____

_____ (повна назва клінічної бази)

Прибув на клінічну базу «__» ____ 20__ року

Вибув з клінічної бази «__» ____ 20__ року

_____ (посада, П.І.Б., відповідальної особи)

_____ (печатка)

_____ (посада, П.І.Б., відповідальної особи)

_____ (печатка)

КАЛЕНДАРНИЙ ГРАФІК
ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

№	Практична навичка	Дата	Кількість	Відмітка про виконання
1.				
2.				
3.				

Керівник практики від кафедри _____

_____ (назва кафедри)

_____ (підпис)

_____ (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Примітки:

- Здобувачі II - V курсів заповнюють таблицю виконання практичних навичок відповідно профілю проходження практики, за переліком вказаним в робочій програмі кафедри, яка забезпечує практику. Якщо практичну навичку було виконано, в графі «Відмітка про виконання» пишеться «Виконано». Якщо виконання практичної навички було неможливо з об'єктивних причин, в графі «Відмітка про виконання» пишеться «Не було потреби».
- Здобувачі IV курсу, окрім щоденника практики, також оформлюють «Історію хвороби стаціонарного хворого».
- Здобувачі V курсу, окрім щоденника практики, також оформлюють «Карту амбулаторного хворого».
- Історія хвороби стаціонарного хворого та Карта амбулаторного хворого захищаються на кафедрі, яка забезпечує відповідний профіль практики.